cis dicit. Sicut in eis manſit baptiſm⁹ ſic et ordina-
tio integra. in pſciſione fuerat viciū qḋ in vnitate pa
cis ē correptū nō in ſacramentis. q̄ vbicunqȝ ſunt. ip
ſa vera aſſunt. ❡ Item. j. q. j. in. c. remiſſionē dī. ſacra
in modū lucis. ab inmundis coinq̄nari nō pn̄t. Itē
ſacerdos conficit. aut qꝛ bonus. aut qꝛ ſacerdos. Si
qꝛ bonus. ſ; non eſt certus de bonitate. ḡ nec virtute
ſua certus ē vtrū cōficiat. Si qꝛ ſacerdos. cū ꝓpter
hereſim nō deſinūt ee ſacerdotes. patȝ ⁊c. Item ad
ſacr̄m ex parte diſpenſantis nō pl⁹ req̄ritur ordo q̄
intentio et actio. Sȝ hec oīa ſunt in pciſo. ḡ. ⁊c. ❡ Si
8 dicas ꝙ requirit̄ bonitas. tūc ſalus nr̄a in manu al-
terius poſita ē. ℞. aliqui voluerūt diſtinguere ex q̄
bus vr̄ fuiſſe mgr̄ ꝙ ſacerdotes mali quidaȝ occulte
ſunt mali. et de eccl̄ia ſaltem numero. et quo ad exte
riorē faciē. ⁊ tales pn̄t. Alij vero ſunt manifeſti mali
et ab eccleſia pciſi. et tales nō pn̄t. Sȝ hec poſitio nō
videt̄ cōſonare poſitioni Ciprīani. q̄ poſuit ꝙ hereti
ci nō hn̄ant illa ſacr̄a vera. qḋ ſatis improbat Augu.
Propter hoc dm̄ aliter ꝙ in ſacro duo attendunt̄.
ſcȝ ſacri veritas q̄ cōſiſtit q̄ntū ad rē primaȝ. et ſacri
vtilitas q̄ cōſiſtit q̄ntū ad rē vltimā. q̄ eſt incorpora
tio vel vnio q̄ntū ad corpus miſticum. Si de verita
te ſacri loquamur. veritas ſaluat̄ vbi ē ex pte miſtri
ordo et intentio ⁊ verbi ꝓlatio cū adeſt debitū elm̄.
Si aūt loquamur q̄ntū ad vtilitateȝ. dm̄ ꝙ ſacer-
dos bonus cōficit ad vtilitatē ſuā et aſſiſtentiū. ma-
lus occult⁹ ad dānū ſuū. nihilomin⁹ tn̄ ad vtilitatē
aſſiſtentiū. qui cū fide et deuotione miſſaȝ audiunt.
Sed pciſus et heretic⁹ ad dānationē ſuā et omniuȝ
aſſiſtētiū. Quia ḡ i pciſis et hereticis māifeſtis pua-
tur ſacr̄m omni fructu. q̄muis ſit ibi corp⁹ xp̄i verꝫ.
iō loquūt̄ ſacri canones et auc̄tes ſanctoꝝ ipoꝝ ſa-
crificia deteſtantes. nō rōe operis opati ſ; damni. et
ſic ſoluūtur auc̄tes. et ſic credendum eſt intelleriſſe
mgr̄m. ❡ Ad illud āt qḋ obī ꝙ nō pn̄t pciſi. qꝛ ē ſa-
9 cramētū vnionis. dm̄ ꝙ ſacr̄m vnionis eſt ratione
10 efficiētie. et pciſi ſine efficacia et fructu ꝯficiūt. Ad
illud qḋ obī ꝙ nō pn̄t ſoluere. dm̄ ꝙ nō ē ſilē. qꝛ po
teſtas ſoluendi ē ptās ad alteꝝ ordinata q̄ nō tm̄ cō
ſiſtit in ordine ſ; iuriſdictione. quod nō hȝ hereticus.
11 ❡ Ad illud qḋ obī ꝙ priuilegiū dȝ amittere. dḋ. ꝙ di
gnus ē de ſc. ſ; tamē dei largitas nō ſubtrahit qḋ im
primit vt ꝑpetuū. et qꝛ talis ē caracter ſacerdotalis.
ideo manet ad diuine largitatis gloriā et maloꝝ per
petuā dānationē et ignominiā. et ꝑ cōſeq̄ns ad ma-
12 nifeſtandā dei iuſticiā. Ad illud qḋ obī ꝙ ſuperior
poteſtas pōt cohibere inferiorē. dm̄ ꝙ ſm̄ illud pt̄
cohibere ſm̄ ꝙ ſuperior. ſ; quantū ad ptāteȝ ꝯficiēdi
oēs ſacerdotes equaliter pn̄t ꝯficere. Sȝ q̄ntū ad ḋ-
bitam et ordinatā execucionē ē ſupior. et q̄ntum ad
hanc bene cohibȝ. Vn̄ ſi pciſus vel excōicatus ꝯfici-
at. facit quidem hoc ad qḋ habet potentiaȝ. ſ; tamen
non facit debite et ordinate. imo ad dānationē ſuaȝ.

Queſtio. ij. b

Vtrum ſoli ſacerdotes poſſint cōficere. Et ꝙ ſic vr̄.
qꝛ dic̄ Hugo. ad iſtḋ ſacrȝ ꝯcurrit ordo. intētio. ⁊ ac
tus. et hoc etiā dicit magiſter. et hȝ conſuetudo ſan-
cte eccleſie. ❡ Item rōe vr̄. qꝛ in ve. te. ex quo templū
ē factū. ſolis ſacerdotibus licebat offerre ſacrificiū.
ḡ ſi figura fuit vera. et dȝ ei veritas reſpondere. pꝫ
⁊c. ❡ Iteȝ ſacr̄m eſt habendū in magna reuerētia.
ḡ eius diſpenſatio nō omnibus debuit cōcedi. ḡ ali-
quibus ē ꝯceſſa. ḡ alij nō hn̄t ptātē. Sȝ illos quibus
hec ptās data ē dicim⁹ ſacerdotes. ḡ ⁊c. ❡ Item apo
ſtol⁹ ad Heb. v. dicit ꝙ pontifex ꝯſtituit̄ vt dona ⁊
ſacrificia offerat ꝓ peccatis. ḡ q̄ nō eſt ꝯſtitut⁹ ſacer
dos. nō pōt. ❡ Itē in omni gente etiaȝ inter ydola-
tras in quib⁹ ponit̄ cultus. aliquib⁹ perſonis ſpālit̄
cōmittit̄ ptās offerendi q̄ dicunt̄ ſacerdotes. ḡ ſi ec-
cleſia ē ordinatiſſima. ḡ vr̄ ꝙ xp̄s aliquib⁹ hoc offici
um debuit dare. Sȝ diſtributio officioꝝ in eccl̄ia dȝ
ee ordinata ad vnū. ḡ hij ſoluȝ hoc pn̄t. qui ad hoc ꝑ
principes et pontifices eccleſie ordinant̄. Sȝ hij ſūt
ſacerdotes. ḡ ⁊c. ❡ Contra. et ſi ſolis ſacerdotib⁹ ex
officio ꝯpetat baptiȝare. tn̄ ſi laycus baptiȝat bapti-
ȝatū ē. ḡ ſimilit̄ ſi cōficit confectū ē. ❡ Itē magis dig
nus ē miniſtrare dō bon⁹ laycus q̄ impi⁹ ſacerdos.
ḡ ſi ad ſacerdotis mali inuocationē dn̄s cōuertit pa-
nē in corpus. multo forti⁹ ad verbū layci boni. ❡ Itē
ſicut dn̄s ſolis diſcipulis dixit accipite. et q̄tiēſcūqȝ
feceritis ⁊c. ita dixit. Docete oēs gentes baptiȝātes.
Sȝ ptās baptiȝādi ē cōceſſa oībus. ḡ a ſili et ptās cō
ficiendi. ❡ Itē beat⁹ petr⁹. pma cano. ij. ca. vos eſtis
gens ſācta re. ſa. loquit̄ ad omnes beatos. ḡ ⁊c. ❡ ℞. 13
dm̄ ꝙ ſoli ſacerdotes pn̄t conficere. et hoc quidem
docet fides nr̄a quaȝ ab aplis ꝑcepim⁹. et ipi a dn̄o.
vn̄ ordiauerūt eccleſiā ſm̄ dī inſtitutionē. Et qꝛ apo
ſtoli et coꝝ poſtmodū ſucceſſores ptātē conficiendi
pſonis ſpūalibus ꝯtulerunt. quos ⁊ ſacerdotes ap-
pellauerūt. iō ſolum illis tenet fides licituȝ ee. Huic
ꝯſonat ratio. ꝙ ſacr̄m illud qḋ in magna reuerentia
habendū fuit ſpēalibus pſonis ꝯmiſſum ē et cōmit-
ti debuit. aut ḡ rōe ſanctitatis. aut rōe auc̄tis. Si ſan
ctitatis vt dicūt heretici. tūc ḡ nemo ē certus vtꝝ cō
ficiat. et ſalus nr̄a pendet ex aliena bonitate. Si au-
toritatis. et auc̄tas pōt tam bonis q̄ malis concedi.
et hanc vocam⁹ ordinē ſacerdotij. conuenit ḡ ꝙ illi 14
ſoli poſſunt. ❡ Ad illud qḋ obī de baptiſmo. dḋȝ ꝙ
nō eſt ſilē. qꝛ illud ē ſacr̄m primū et neceſſariū. nec in 15
tanta veneratione habēdū. ❡ Ad illud qḋ obī ꝙ bo-
nus laycus ē magis dign⁹. dḋȝ ꝙ nō ꝯſiderat̄ in po
teſtate conficiēdi dignitas. ſ; tm̄ auc̄tas. q̄ eſt in ſacer 16
dotibus rōe caracteris. Ad illḋ qḋ obī ꝙ ſolis apo
ſtolis dictū ē accipite et comedite. ſilr̄ ite et baptiȝa-
te. patet rn̄ſio. Sicut em̄ ipi expoſuerunt facto. alit̄
eſt hoc ꝯmiſſum. aliter illud. Sicut em̄ in eccl̄ia inſti
tuerūt. patȝ ꝙ indifferenter baptiȝari ꝑmiſert. et ſpe
cialē ptātē et auc̄tem pſonis ſpēalib⁹ cōtulerūt. ma-
xime ad hoc ſacr̄m conficiendū. hāc aūt dicim⁹ ordi
nem. et pſone ptātem illā hn̄tes vocant̄ ſacerdotes.
❡ Ad illud qḋ obī. ꝙ ſancti dicūt̄ ſacerdotes. dm̄ ꝙ 17
nō dicunt̄ ſacerdotes ab oblatiōe corpis dn̄i ſ; ſui.
qꝛ vnuſquiſqȝ corp⁹ ſuū offert hoſtiā viuētē. Ro. xij.

Queſtio. iij. c

Cum ptās ſacerdotalis cōcurrat ad ꝯſecrandū et ḃ-
bi virt⁹. queritur circa qḋ magis reſidet ptās. an cir
ca verbū. an circa ſacerdotē. Et ꝙ maior ptās circa
miniſtrū videtur. qꝛ de⁹ cōicat virtutē rebus ſm̄ cō-
gruentiam ipaꝝ. ſ; aīa miniſtri cum ſit ſpūalis et dei

ymago. maioris virtutis ē capax q̄ vbuȝ ſenſibile. ḡ
penes ipm̄ magis reſidet virt⁹. Iteȝ ſacerdos opa-
tur ꝑ verbū ſicut ꝑ inſtrumētū. ſ; nobilior ē potentia
agentis q̄ inſtrumēti. ſiue virt⁹ opandi magis ē pe-
nes agentē q̄ penes inſtrumentū. ḡ ⁊c. Item ver-
bum ē effectus ſacerdotis. Sȝ effectus nō ē maioris
virtutis q̄ cauſa. qꝛ cauſa prima plus influit q̄ ſcḋa.
ḡ tā ſacerdos q̄ verbum. cū ſit cā verbi. Contra. ſa
cerdos nō pōt niſi ꝑ virtutē verbi. Sed ꝓpt̄ qḋ vnū
qḋqȝ et illud magis. ḡ ⁊c. ❡ Itē ſacerdos nō recitat il
lud verbū ſicut ſuū. ſed ſicut xp̄i. ſed verbū xp̄i plus
hȝ q̄ miſter xp̄i. ḡ magis reſidet penes verbū. Iteȝ
verbū ē de ſacramēto iſto. ſ; ordo ē aliud ſacr̄m. ḡ ſa
cramentū magis ꝑ accidēs reſpicit ꝯſecrationē q̄ ḃ-
18 bum. et ſi hoc. patet ⁊c. ❡ ℞. ad hanc queſtionē du-
pliciter rn̄detur ſm̄ duplicē opinionē de virtute ver
bi. Quidā em̄ dicūt ꝙ verbū hȝ virtutē quandā q̄ ē
qualitas abſoluta. et ſic ē cauſa efficiens cōſecratōis.
et hi ponūt ꝙ ptās cōficiendi pncipaliter reſidet pe-
nes verbuȝ. et verbū illā virtutem hȝ qꝛ eſt verbum
xp̄i. Et eſt exempluȝ de pcone ſiue nuncio qui cōpel
lit populū ꝑ edictū regis. ptās quidē compellēdi cō-
ſiſtit principaliter in edicto. et hanc habet quia exit
a rege. ꝑ hoc patēt obiecta ad oppoſitū. ❡ Alia poſi-
tio ē ꝙ virtus verbi nō ē aliqua qualitas abſoluta. ſ;
ſolū ordinatio ad talē effectū vt ad eius ꝓlationem
fiat. non ad ꝓlationē factā a quolibet. ſ; ab habente
xp̄i ſignaculū. Et ſm̄ hāc poſitioneȝ dm̄ ꝙ vna eſt
ptās conficiendi ꝯſiſtēs in miniſtro ⁊ in verbo. ſicut
in lr̄is papalib⁹. Si q̄rat̄ vbi ē maior vis. an in ḃbo.
an in ſcripto. an in ſigillo. dm̄ ꝙ vna vis ē in vtro-
qȝ. qꝛ vnū dat vim alij. Naȝ carta ſcripta ſine ſigillo
nō habet aliquā vim. ſilr̄ nec carta ſigillata ſine ſcri-
pto. Obiectiones ad vtrāqȝ ptem ꝓcedūt ac ſi eēnt
diuerſe ptātes omnino. Et ſi q̄ras quō ē vna ptās
in duob⁹. dm̄ ꝙ vna ordinatio ē et virtus. ptās illa
ē ꝑ ordinationē ad hūc effectū. et nihilomin⁹ tn̄ hec
tria quaſi vna ordinatōe ꝯcurrunt. ſ. ordo. verbū. et
elementū. Penes elementū ē ordinatio ꝑ modū po-
tentie paſſiue penes verbum ordinatio potentie ac
tiue. ſimiliter penes ſacerdoteȝ. Sȝ in ſacerdote po
teſtas ē ad modū general' et mediate. i ḃbo ꝑ moduȝ
ſpēalis et imediate. Cū em̄ ptās ſit i ſacerdote ad cō
ficiendum et abſoluendū. verbo tn̄ cum intentione
ꝓlato artatur ad hoc vt conficiat. ptās auteȝ illa in
ſacerdote ponit caracterē q̄ ē qualitas abſoluta. no-
bilitans animā ſacerdotis in verbo. Scḋm hāc opi
nionē nihil ponit nouū ꝙ ſit aliquid abſolutuȝ. ſ; ad
aliquid. et iō ſi q̄ntū ad ſubſtratū loq̄mur. poſſet di-
ci ꝙ nobilior ē ptās ſacerdotis q̄ntum ad id qḋ ē in
eo. Et qḋ obijcit in cōtrariū. nō pōt ꝑ virtutē verbi.
dici pōt ꝙ verbum ꝓlatū et habet ordinationē. ⁊ hȝ
virtutem diuinam aſſiſtentē. Ratione pmi ſe hȝ ad
ſacerdotē ſicut inſtrumentū. rōe vero virtutis aſſiſtē
tis ſicut agens nobilius. et de illa virtute cōcedo ꝙ
nobilior ē. Sȝ tn̄ ꝓpter hoc nō ſequit̄ ꝙ verbū ſit no
bilius. bene tn̄ cōcedit̄ ꝙ immediati⁹. Sic igit̄ duo-
bus modis rn̄det̄ ſm̄ duas opiniones. Que aūt ha
rum opinionū verior ſit. difficile ē iudicare. et diffici-
lius vr̄ aliquā haꝝ improbare. Naȝ prima q̄ dicit ꝙ
in verbo eſt virtus diuinitus dicit hoc eſſe ſupra na-
turam ſm̄ diuerſitatem diuine potentie. et quis pōt
negāre q̄ deus poſſet hoc facerē. et ſi poteſt. q̄s ne-
get ꝙ det ſacramentis ſi placet. et etiam multe auto-
ritates videntur hoc dicere. Similiter quis audeat
alteram improbare q̄ dicit ꝙ in verbo eſt efficax or-
dinatio. et amplius ibi aſſerere non preſumit. et hec
quidem vera eſt. Si quis autē audeat arguere. ſi am
plius non vult aſſerere. cū nec fides cogat. nec auto-
ritas compellat amplius dicere. maxime ad hoc per
ſpecta. q̄ non poſſit ſatis exponi hoc mō ſine ſenſus
diſtorſione. Et iō quia magis eſt ſobria et magis in-
tellectui conſona. pōt cui placet huic poſitioni ſatis
ſecure adherere.

Queſtio. iiij. d

Vtrum melior ſit miſſa boni ſacerdotis q̄ mali. ⁊ ꝙ
non videt̄. Aug. in li. de corpe chriſti. In miniſterio
corpis et ſanguis dn̄i nihil a bono magis. nihil a ma
lo minus pficitur ſacerdote. ❡ Item rōne videt̄. qꝛ
vnus non baptiȝat melius q̄ alius. nullis em̄ data
eſt poteſtas excellentie. ḡ pari rōne nec melius cōfi-
cit. ❡ Item nihil qḋ in bonitate non poteſt creſcere
nec decreſcere. ſit a bono meli⁹. vel a malo pei⁹. Sȝ
corpus xp̄i in bonitate non poteſt creſcere nec decre
ſcere. ḡ ſacramentū eſt equale a bono et a malo mini
ſtratū. ❡ Iteȝ ſi miſſa dicit̄ melius ab vno q̄ ab alio.
videtur ſm̄ hoc ꝙ ſpes poſſit poni in homine qḋ eſt
inconueniens. ❡ Contra. plura bona paucioꝛib⁹ bo
nis ſunt meliora. Sȝ in miſſa mali ſacerdotis hoc ſo
lum acceptat deus. ſ. xp̄i corpus. in miſſa boni accep
tat omnes orationes ⁊ deuotiones. ergo miſſa bo-
ni eſt melior. ❡ Item melius eſt quod eſt fructuoſi-
us. ſed miſſa boni ſacerdotis ē fructuoſior. quia meli
us exauditur. et magis in ea ad deuotionem homi-
nes ꝓuocantur. ergo eſt melior. Item ſi eque bona
eſt. ergo male prohibent ſacri canones audire miſſā
ab hereticis. et ſciſmaticis. et ſymoniacis. et fornica-
rijs notorijs. propter hoc queritur quare horum ma
gis miſſaȝ prohibet qui dicuntur notorij fornicarij.
❡ ℞. dm̄ ꝙ de miſſa eſt loqui quantum ad ſubſtan 19
tiale quod eſt ibi. et hoc eſt confectio corporis et ſan-
guinis domini. et quantum ad hoc equalitas eſt in
omnibus. quia vnum et idem ab omnibus fit. Sūt
etiam in miſſa aliqua circumadiacentia. ſicut petiti-
ones. orationes. obſecrationes. et deuotus affectus.
et quantum ad hoc melius vȝ miſſa boni ſacerdo-
tis quia magis prouocat ad deuotionem. et ſi quis
libentius audiat miſſam ſacerdotis deuoti. credo ꝙ
bene facit. dum tn̄ credit ipm̄ in ſubſtātiali nō ſuper-
excedere peccatoris miſſam. alioquin periculoſe er-
raret. Rationes procedūt ad partes oppoſitas ſm̄
has duas vias. Ad illud vero quod queritur qua- 20
re quorundam miſſe audiri prohibentur. dḋȝ ꝙ hoc
eſt in penam peccati eorum. quia non ſunt digni ꝯfi
cere. et ſi conficiunt non ſunt digni audiri. Alia ra-
tio eſt vt confuſi de culpa redeant ad gratiam. Ter-
cia ratio eſt vt alij retrahantur ab eorum imitatio-
ne. Vnde hic eſt opus iuſticie. miſericordie. et proui
dentie. ❡ Ad illud quod queritur quare magis illa 21
quatuor genera peccatorum. dicendum ꝙ hoc eſt
quia directe repugnant huic ſacramento. Nam
in hoc ſacramento eſt ſecretum fidei. et ideo repel-
luntur heretici. Eſt vinculū charitatis. iō ſciſmatici.